

10 teser om marxismen i dag¹

1. Det har ikke længere nogen mening at stille spørgsmålet om, hvorvidt Marx' og Engels' lære endnu i dag er teoretisk gyldig og praktisk anvendelig.

2. Alle forsøg på at genetablere den marxistiske lære som helhed og i dens oprindelige funktion som teori for arbejderklassens sociale revolution er i dag reaktionære utopier.

3. Men på godt og ondt er vigtige bestanddele af den marx'ske lære, med forandret funktion og på forandrede skuepladser, virksomme endnu i dag. Også fra den forhenværende marxistiske arbejderbevægelses praksis er vigtige drivkræfter indgået i de aktuelle praktiske opgør mellem folkeslag og klasser.

4. Det første skridt til genopbygning af en revolutionær teori og praksis består i at bryde med marxismens monopolistiske krav på det revolutionære initiativ og på den teoretiske og praktiske føring.

5. Marx er i dag kun én blandt mange forløbere for og stiftere og videreudviklere af arbejderklassens socialistiske bevægelse. Lige så vigtige er de sk. »utopiske socialister« fra Thomas More til i dag. Lige så vigtige er sådanne store konkurrenter til Marx som Blanqui og sådanne ærkefjender som Proudhon og Bakunin. Lige så vigtige er sluttelig også sådanne senere videreudviklinger, som er udført af den tyske revisionisme, den franske syndikalisme og den russiske bolsjevisme.

6. Særligt kritiske punkter i marxismen er:

1) praktisk afhængighed af de uudviklede økonomiske og politiske betingelser i Tyskland og i alle andre midt og østeuropæiske lande, hvor den senere opnåede politisk betydning;

2) betingelsesløst fastholden ved den borgerlige revolutions politiske former;

3) betingelsesløs accept af de avancerede økonomiske tilstande i England som model for den fremtidige udvikling af alle lande og som objektiv betingelse for overgangen til socialismen. – Dertil kommer

1. [Teserne udgjorde grundlaget for et foredrag, Korsch holdt flere steder, bl. a. i Zürich, under sin europarejse i 1950; første gang offentliggjort i *Arguments*, nr. 16, Paris 1959; oversat efter *alternative*, nr. 41, Berlin, april 1965, pp. 89-90.]

4) følgerne af dens gentagne, krampagtige og kontradiktoriske forsøg på at bryde igennem disse betingelser.

7. Af disse betingelser følger:

1) overbetoningen af *staten* som det afgørende instrument for den socialistiske revolution;

2) den mystiske identifikation af udviklingen af den kapitalistiske økonomi med arbejderklassens sociale revolution;

3) den senere tvetydige videreudvikling af denne første form af den marx'ske revolutionsteori i og med den kunstige podning af en to-fase-teori om den kommunistiske revolution, der er udviklet dels mod Blanqui, dels mod Bakunin, og som eskamoterer arbejderklassens virkelige emancipation fra den nuværende bevægelse og forlægger den til en ubestemt fremtid.

8. På dette punkt har den lenin'ske eller bolsjevistiske videreudvikling af marxismen sat ind, og det er i denne nye form, marxismen er blevet overført til Rusland og Asien. Samtidig dermed fuldbyrdes den marxistiske socialismes udvikling fra en revolutionær teori til en ideologi, der kan stilles og er blevet stillet i en lang række forskellige målsætningers tjeneste.

9. Ud fra dette standpunkt skal de to russiske revolutioner: i 1917 og i 1928, begribes kritisk, og ud fra dette standpunkt skal man også bestemme de forskellige funktioner, marxismen i dag opfylder i Asien og i verdensmålestok.

10. Arbejdernes bestemmelse over produktionen af deres eget liv vil ikke resultere af deres indrykning i de positioner, der er forladt af den selv selv ophævende, såkaldte frie konkurrence mellem de monopolistiske ejere af produktionsmidlerne på de internt nationale markeder og på verdensmarkedet. Den kan kun resultere af alle de i dag udelukkede klassers planmæssige indgriben i den i dag tendentielt allerede overalt monopolistisk og planmæssigt regulerede produktion.

Oversat af Kjeld Schmidt